

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาประชาคม :
ศึกษากรณี ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อผู้เขียน : นายวัฒนา แซ่ไพเราะ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประชาคมของตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาประชาคมของตำบลบางตาเถร 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของประชาคม และ 4) เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการเสนอแนะการจัดทำแผนในโครงการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาตำบลต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการต่าง ๆ และผู้นำท้องถิ่นตามธรรมชาติ จำนวน 59 คน และประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 83 คน รวมทั้งสิ้น 142 คน

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว ประกอบอาชีพเกษตรกร อาศัยอยู่ในตำบลนี้เป็นเวลาระหว่าง 25 - 40 ปี มีรายได้มากกว่ารายจ่ายและมีเงินเหลือเก็บสาเหตุที่รับตำแหน่งในชุมชนเพราะหน่วยราชการร้องขอ มีความเข้าใจเรื่องประชาคมมากขึ้น หลังจากได้มารับการอบรม

ด้านประชาชน ส่วนใหญ่ดูข่าวทางโทรทัศน์ และฟังข่าวทางวิทยุ ทุกวัน อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และจากสิ่งพิมพ์อื่น ๆ น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง และฟังข่าวจากเพื่อนบ้านหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2-3 วันต่อสัปดาห์ มีความเข้าใจเรื่องประชาคมน้อย

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาคมของประชาชนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้ การเสนอความคิดเห็นด้านการพัฒนาตำบลต่อ อบต. และการติดตามกำกับผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง ส่วนการประมวลปัญหาและความต้องการของตำบลและการให้และรับประโยชน์ในโครงการ/กิจกรรมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

(2)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาคมของสมาชิก อบต. ได้แก่ ระดับการศึกษา และรายได้ ส่วนปัจจัยที่ไม่ผลต่อการ
พัฒนาประชาคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และ
การเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานทั้งภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วม
ของประชาชนต่อการพัฒนาประชาคมมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมการพัฒนาของตำบลเพื่อเป็นการเตรียมการการถ่ายโอนอำนาจต่อไป
2. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนควรมีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้แก่ประชาชน
ในตำบลบางตาเถร อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการพัฒนาประชาคม
และเกิดความตระหนักในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาประชาคมตำบลบางตาเถร
เพิ่มขึ้น
3. อบต. ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกอบรม การศึกษา
ดูงานเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับประชาคมให้กับสมาชิกอบต. และประชาชนในชุมชนบางตาเถร
4. ควรมีการศึกษาสาเหตุของการมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา
ประชาคมตำบลบางตาเถร เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของ
ประชาคมในตำบล และควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา
ประชาคมในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาระหว่างพื้นที่ที่แตกต่างกัน

ABSTRACT

Title of Research Paper : People's Participation in the Civil Society
Development Activities : A Case Study of
Tambon Bangtathaen, Songphinong District,
Suphanburi Province

Author : Mr. Wattana Sengpairoi

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The study were conducted for the following purposes : 1) to find out the level of people's participation in the civil society development activities in Tambon Bangtathaen, Songphinong District, Suphanburi Province, 2) to reveal the factors affecting people's participation in such activities, 3) to identify their participation problems in order to find some solutions to the problems, and 4) to use the research results to made recommendations in the action research plan on tambon development

The sample group consisted of 59 people serving in different committees and natural local leaders and 83 community people living in Tambon Bangtathaen, Songphinong District, Suphanburi Province. Total sample size was 142.

The findings were summarized below:

General characteristics of the sample. Most community leaders were male. They were 25-40 years old. They finished primary education. They were married. They were engaged in agriculture. They lived in Tambon Bangtathaen for 25-40 years. Their income was higher than their expense. They had some saving. They accepted the position of leader because the government agencies asked them to do so. They gained a better understanding about the civil society when they attended the training course.

As for the community people, most watched TV news, listen to news programs on the radio, read newspaper and other publications less than once a week. They heard news from their neighbors and government officials 2-3 days a week. They had a poor understanding of the civil society..

(4)

As a whole, the people participated in civil society development at a moderate level. The dimensions found to have a high participation level were presenting ideas about tambon development to the Tambon Administrative Organization and following up the performance of the community development project. On the other hand, the people moderately participated in analyzing the problem and needs of people in the tambon, and giving help and receiving benefit from the community development projects or activities.

When the hypotheses were tested, the factors found to be related to the people's participation in civil society development were education and income. In contrast, sex, age, marital status, occupation, number of residential years and being a member in different committees in the community were found to have no relationship with the participation in civil society development.

Recommendations :

1. Related government agencies should give more importance of people's participation in civil society development. People should be given on opportunity to do so in order to prepare them to transfer the State authority.
2. Public and private agencies should arrange activities that educate people in Tambon Bangtathaen continuously so that people will see the importance of their participation in civil society development and this will be willing to join the projects.
3. The Tambon Administrative Organization should develop its staff continuously. They should undergo training and take observation tours to learn more about civil society development.
4. Studies should be conducted to find out the reasons why people want or do not want to participate in civil society development of Tambon Bangtathaen. Forms of participation in other areas should also be studied and be compared to see the difference.